

Novine

tjednik.

Priloga: mesečno M. List, letno Kalendar Srca Jezušovoga.

Izhaja vsako nedelo.

CENA:

V državi na skupni naslov najmanje 10 komadov letno 25 Din, mesečno 2 Din, zadnji mesec 3 Din. Na posamezni naslov letno 30 Din, mesečno 2 Din, 50 par. V države Evrope: letno 75 Din., mesečno 6 Din, 50 par. Z M. Listom i Kalendarom 100 Din. — V zvüeneuropske države dolar i pol ali 85 Din. Z M. Listom i Kalendarom 2 dolara. — Naročnina se mora plačati naprej. — Vsi naročniki dobijo kalendar za polovično ceno.

CENA OGLASOV:

cm² 75 par, med tekstom 1.50 Din., v „Poslanom“ 3 Din. Naznanilom i malim oglasom do 30 reči 5 Din. Više od vsake reči 1 Dinar. Pri večkratnoj objavi popüst od 5%—25%. Takso plača uprava, poštnino oglasiteo. Oglasi se plačajo taki, če ne posebne pogodbe. Oglase sprejema samo Prekmurska tiskarna.

Rokopisi se ne vračajo.

Uprava: Črensovci. Pošt. ček. pol. št. 11.806.

Leto XVIII. št. 41.

Glasiło Slovenske krajine

Uredništvo: M. Sobota
Telefon št. 28.

Sveti Oča za brezposelne i proti oborožüvanji.

Na sveti ne človeka, ki bi s tak velkov pazlivostjov zasledüvao življenje človeštva i ki bi tak na srci noso srečo vseh ljudi i bi tak hrepeneo po pravom miri kak vse to dela Sv. Oča. Vnogokrat se je že obrno s svojimi okrožnicami ne samo na katoličance, nego na vse ljudi, v šterih jih je opominjao, svario i jim kazao smernice za pravo srečno i mirno življenje.

Pred par dnevi je Sv. Oča izdao novo okrožnico, štera se peča z gospodarskov krizov sveta.

Sv. Oča ugotavlja, da finančna kriza, na šteroj boleha svet, zlasti povzročä strahovito naraščanje brezposelnosti. Sv. oča obžalüje, da je teliko poštenih, delavoljnih ljudi obsojenih na brezdelje i na skrajno pomenkanje s svojimi družinami vred, tak da more vsaki kristjan vzklikniti z Jezušom: „Smili se mi množica.“

Še dosta vekša pa je bolezen pape, kda guči od dece, ki so nedužna žrtev žalostnoga stanja svetovnoga gospodarstva i so obsojeni, da zgübijö tisto veselje, s šterov gledajo svet okoli sebe. Zdaj, kda se bliža zima, de število teh žrtäv še narastlo.

Papa se obrača na vse, ki v njih še gori iskra krščanske lübezni, da organizerajo križarsko akcijo lübezni i pomoči, da se nasitijo lačni i pototažijo düše, da se pogasi ogen sovraštva i okrepijo vezi osebnoga i družabnoga mira. Ta akcija ne samo dužnost krščanske vesti, nego de tüdi dosta primogla, da se zdajšnja kriza premaga tüdi z zgledom človeške solidarnosti, ki de edina kos zdajšnjim težkočam.

Papa opozarja, da je velki zrok zdajšnjemi kritičnomi gospodarskomi stanji tüdi nabrdano oborožüvanje držav, ki ogromne vsote investirajo v

Nova povoden na Kitajskom.

Do zdaj se je vtopilo 30.000 ljudi. — Več stojezeram preti smrt od lakote.

Listi poročajo, da je nesrečno Kitajsko znova obiskala povoden.

Središče povodni je varaš Yencing. Poročila pravijo, da se je do zdaj vtopilo pri toj novoj povodni

okoli 30.000 ljudi, prek 100.000 ljudi pa je ostalo brez strehe. Žetev je po celom vničena, tak da več stojezero ljudem preti smrt od lakote. Škode, ki jo je do zdaj povzročila ta nova povoden, še ne mogoče preceniti.

Tri dece zgorelo.

V Rotterdami se je v nekšoj hiši na cesti Twede Lombard zgodila strahovita požarna nesreča. Dva mlä diva zakonca sta štela v ponvi, ki je bila postavljena na petrolejsko peči, raztopiti vosek. V ponvi je bio že amonjak, pomešani z benzinom. Nädnok pa se je vsebina ponve vnela i v nekaj hipaj je bilo celo stanovanje v plameni. Zakoncoma je začno goreti gvant. Nesrečneža sta zbežala

na cesto, kde so jiva pasantje rešili plamenov. Težko spečeniva so oba pripelali v špitao, vendar je pa malo vüpanja, da bi ozdravela.

V stanovanji je bilo še tri dece v starosti 6 mesecov do 4 let. Kda so vdrli v goreče stanovanje gasilci, sta bila starejšiva deteta, deček i deklica že zadüšeniva, telo 6 mesečnoga dojenčka pa je bilo že zogljenelo.

Konferenca püšpekov v Zagrebi.

12. oktobra se bo vršila v Zagrebi konferenca našoga episkopata pod predsedstvom našoga nadpüšpeka dr. Bauera. Pred tem so od 5. oktobra naprej dühovne vaje za nadpüšpeke i püšpeke v domi dühovnih vaj na Jordanovci.

morilno orožje, namesto, da bi jih ponücali v socialnokoristne namene. Papa obžalüje, da svet v tom pogledi ne poslüšao opominov njegovoga predhodnika Benedikta XV., ne njegovih lastnih, i opominja püšpeke, naj od toga predmeta gučijo na predgancaj i od njega pišejo v svojih okrožnicaj.

Püšpecje pa naj v vsakoj püšpekiji postavijo na čelo karikativnoj akciji i rezdelüvanji pomoči brezposelnim. Papa pozivla tüdi vernike, da naj se odzovejo plemenitomi pozivi

püšpekov i jih opomina, da naj karikativno akcijo podprejo s svojimi molitvami.

Reči Sv. Oče so očinske. Iz njih sija nedosegliva lübezen. Če de se svet po njih ravnao, napočijo narodom bolši časi. Kak friško se omeji ta divja sila v oborožüvanji, kak vlada dnesden i se tiste milijarde, ki se potrošijo po celom sveti za orožje, ponücajo v hasek sirmaškoga delavstva, se brezposelnost omeji i s tem tüdi omili gospodarska kriza.

Smrt starke pod biciklinom.

V petek se je v Kranji 16 letni dečko Bregar Jožef pelal z biciklinom na delo v fabriko „Impex“. Pri pelanju se je do edne poti, štera vodi dol po bregi. Naednok je v pamet vzeo edno staro, šteroj je dal znamenje z zvoncom, a ona se je tak prestrašila, da je skočila iz leve strani na sredo ceste, kde se je dečko ravno pelal. Biciklist je z velikim nagloščem tresel v njo i jo je podro. Pri padcu njoj je počila na temeni lobanja, zadobila pa je tudi težke notranje poškodbe. Taki so pozvali rešilno postajo, štera jo je pelala k zdravniku, a med potjo je izdihnila.

Kalendar.

oktober (31 dni) 42. teden.

dnevi		Rim. kat.	Evang.
m.	tedna		
12	ponedel.	Maksimilijan	Maksmil.
13	tork	Edvard kr.	Kalman
14	sreda	Kalist	Helena
15	četrtek	Terezija d.	Terezija
16	petek	Gal	Gal
17	sobota	Lambert	Hedvig
18	Nedela	Zl. Lukač ev.	Zl. Lukač

Murska Sobota

— Ponesrečo se je. Preminočo nedelo je mela „Mura“ v Maribori tekmo. Igrao je tudi g. Nemeč Ludovik, tehnik. Med igranjem je vkup tresno z ednim nasprotnikom i je pri tom tak nesrečno spadno, da si je nogo potro. Taki so ga morali spraviti v špitaio.

— Smrtna kosa. V par dnevaj smo meli dva slučaja nagle smrti. Najprve je vmrla 65 letna Prahč Katarina, tašča g. fotografa Reescha. Nas kori za njov pa se je odselila v večnost 72 letna Horvat Katarina, tašča g. Kozara.

— Šolske knige i pisarniške potreščine dobite po zmernoj ceni v trgovini Izidor Hahn.

Slovenska krajina.

Starišom, ki majo deco na srednjih šolaj.

V letošnjem poletji — odlok je datiran z 20. julijom — so izšle nešterne spremembe, k srednješolskomi zakoni, od šterih je za stariše, ki majo sinove ali hčere na gimnazijah, posebno važen sledeči. Šolsko leto se bo delilo na dve polletji, prvo polletje se bo končalo k božiči. Učenci, ki bodo na konci I. polletja meli več

Ka novoga v Belgradi?

Slavnost dobrovoljcov. Jugoslovanski dobrovoljci so meli preminočo nedelo velke slavnosti, šterih se je vdeležo tudi Njeg. Vel. kralj. Pri toj priliki je izročo Zvezi jugoslovanskih dobrovoljcov novo zastavo.

Volitve v senat. Kak smo že poročali, po novoj ustavi bomo meli poleg parlamenta tudi senat. Od volitev v senat je izišeo zakon. Te določa, da se senatori zvolijo na šest let. Volili do jih poslanci, banski svetniki, občinski župani. Kandiderati de smeo tisti, ki je že star 40 let. Dravska banovina de mela 4 senatore.

Naredba od podražanja cukra. Finančni minister je razposlal finančnim ravnateljstvom okrožnico, v šteroj odreja, da se zviša trošarina na cukar. Odredba je že stopila v veljavo.

kak v polovici znanstvenih predmetaj negativno oceno, bodo iz šole odpuščeni. Ne bodo smeli iti na niedno drugo javno šolo, nego ostati bodo mogli doma; dana njim bo samo mogočnost, da napravijo junija izpit za tisti razred, v šteroga so vpisani. Ta določba je teda prec ostra i bo k božiči zadeo nešterne stariše. Zato se nam je vidlo potrebno, da na njo opozorimo taki v začetki šolskega leta, da lahko stariši pravočasno ukrenejno potrebno, da nova določba ne bo zadela njihovo deco. (Slovenec)

*

— **Občina Dolnja Bistrica se je poveščala.** Službeni list je prineso veselo vest Bednji, Lazam i Malakočiji. Ti kraji, šteri ležijo na to stran Müre i šteri že davno prosijo, da bi se prikapčili k občini D. Bistrica, so poslühnjeni. Odsehmo njim ne de trbelo hoditi prek Müre v daljno Štrigovo. Siromaki v D. Bistrici neso spadali prek Müre pa v slabom vremeni neso mogli hoditi. Zdaj so rešeni nevole i se lahko Bogi zahvalijo za rešitev iz velikih neprilik. Dolnja Bistrica je z okroglo 30 hišami zdaj vekša postanola i de ležej nosila občinske terhe.

— **Gerlinci.** V slovo dobroj učitelici: Dne 4. okt. t. l. je odišla od nas gospa učitelica Prebevšok-Čuček Helena na svoje novo učno mesto k Dev. Mariji v Brezji pri Maribori, kama se je prosila, da pride v bližino svojega gospoda soproga. Kak je bila prinas prilübljena, je pokazao najbole 2. okt. t. l., kda so se njeni učenci iz šole idoč do svojih domov neso mogli od joka potolažiti, ar so zvedeli v šoli, da jih v naprej ne bo več ona včila. Tudi stariši jo obžalujemo prav

Svetovna politika.

Grško-turško zblizanje. Preminoči teden je obiskao grško prestolico turški ministerski predsednik Izmet paša. Z grškimi politiki je meo več razgovorov. V razgovorih se je naglašalo, da pride med Grčijov i Turškov do prijateljskih zvez.

Komedija v Ženevi. Zasedanje Društva narodov, na šterom so bili zastopniki 50 držav, se je zaključilo. Če se pitamo, kakši je uspeh, z mirnim srcem lahko trdimo, je zasedanje zaključeno skoro brez vsakoga uspeha. Državniki so se razišli, ne da bi ustvarili kaj trajnoga.

Notranja ureditev Romunije. V Romuniji se je začnola močna borba za decentralizacijo uprave. Vodilni politiki zahtevajo, naj se država razdeli na tri dežele, ki bi vživale popolno autonomijo.

splošno, da zgübimo tak izvrstno učitelico, ki je bila vsem svojim učencem istinska mati i ne samo učtelica. Od vüst, do vüst ide glas: „Škoda, takše učtelice šče neso meli i skoro ne mogoče, da bi takšo šče dobili.“ Cenjena gospa! Sprejmite v imeni vseh Vaših učencov i njihovih starišov za slovo prav prisrčni prekmurški: „Srečno!“ — Šolski oblasti pa kličemo: „Takšo učteljstvo v Prekmurje!“

— **INKA,** francosko žganje se porablja že več kak 10 let z velikim uspehom pri reumi i protini. Pri zobolih bolečinaj i glavoboli, nervoznosti i nespanji. Kak vüstna voda i pri potenji nog, rok ali tela. Dobi se po Din 10.- v Lekarni pri Sv. Trojici, Dol. Lendava.

— **Odlikovanje.** Č. S. M. Ladislava Pavel, prednica šolskih sester i upraviteljica osnovne šole v Žižkih je bila odlikovana z redom sv. Save V. reda. S tem njoj je svetna oblast dala priznanje za njeno vzorno, požrtvovalno i nesebično delo. Častitamol!

— **V Maribori ponesrečeni rojak.** Preminoči teden se je pripetila na stavbišču nove palače banovinske hranilnice v Gosposki ulici težka nesreča. Iz višine drugoga nadstropja je prileteo 27 letnomi delavci Jožefi Stadler zaboj z maltrom na glavo i ga podro na zemlo. Stadler, ki je rodom iz Bakovec v Prekmurji, je obležao nezavesten. Tovariši so pozvali rešilno društvo, ki ga je pripelalo v bolnišnico. Prišeo je k zavesti, ali njegove poškodbe so jako resnoga značaja.

— **Prosvetno dvüštvo v Črensovcih** ima dne 11. oktobra 1931. svoj redni občni zbor. Vabijo se člani da se vdeležijo polnoštevilno. Odbor.

— **Gornja Lendava.** Preminoča nedela je bila za celo faro, posebno pa za Marijino družbo veseli den. Te

den je bila slovesno blagoslovljena nova zastava Marijine družbe. Blagoslovitev je zvršil mil. g. kanonik Časl Franc iz Maribora. Zastavi je kumovala mlada Hartnerova gospa iz M. Sobote. Pri blagoslovitvi je bio navzoči g. Hartner. — Marijine družbenice so sprijale lepo zastavo z velikim veseljem. Gotovo de njim v spodbudo, da bodo z velikim veseljem opravljale svoje družbeniške dužnosti.

— **Detetova smrt.** V ponedeljek so Ošlajovi v Krogi pelali z njive krumpiše. Od drnckanja se je prčka zrahala i spadnola dol. Krumpiši so se vsuli dol. S krumpiši vred pa se je poškal na tla tudi triletni deček. Med spadanjem se je močno pobio i komaj so ga prinesli domo, je dušo pušto.

— **Auto v jarki.** V soboto popoldne se je pripetila v Beltincih avtomobilska nesreča. Auto se je štev oognoti kolam. Ar je cesta zavolo napačno nasipanoga kamna vozka, je morao iti čisto na kraj ceste. Pri tem je zašeo celo v jarek. Auto se je prevrno i so ga le s težavov spravili iz jarka.

— **Premeščanja učitelstva.** V Slovenskoj krajini so premeščeni: Bela i Marija Horvat iz Lendave v Krog, Miroslav Viher iz Benice v Loke, Ana Ivančič iz Fūkšinec k Sv. Urbani, Elizabeta Kac iz Dobrovnika v St. Iij, Martin i Josipina Sreš iz Doline na Tišino, Vilko Frohm iz Hodoša v Čemšenik, Rudolf Štefančec iz Šalovec v Koprivnico, Karel Čepregi iz Martjanec v Kalobje, Ljudevit Tomori iz G. Lendave v Špitalič, Karol Berdon iz Pečarovec k Sv. Jakobi.

— **Preminola je z doma v Domajincih** Horvat Antonija 27 let stara ženska sredno velike postave. Imenüvana je malo pri slaboj pameti. Če bi što kaj znao od nje ali jo kde vido, naj to naznani brati Horvat Franci v Domajince, šteri že dosta poizvedava za njo ali brez uspeha.

ZA NEDELO.

Po risalaj dvajseta.

Evang. sv. Jánoša vu 4. táli.

Vu onom vremeni bio je nekši kralič, šteroga sin je betežen bio v Kafarnaumi. Té gda je čüo, ka Jezuš prihaja z Judeje v Galilejo, šo je k njemi i proso ga je, naj doli ide i zvráči siná njegovoga, ár je začeo merati. Pravo je záto Jezuš njemi: či znamenja i čüda ne vidite, ne verjete. Veli njemi kralič: Gospodne, hodi doli prvle kak merjé sin moj. Právi njemi Jezuš: idi, sin tvoj živé. Ver-vao je človek reči, štero je pravo nje-

mi Jezuš i šo je. Gda bi pa že doli šo, slugi so pred njega pribežali i nazvestili so govoreči: ka sin njegov živé. Zvedávao je záto vüro od njih, v šteroj njemi je ležej grátalo. I pravili so: ka včera ob sédmoj vüri ga je nihála tréšlika. Spoznao je záto oča, ka je ona vüra bila; vu šteroj je pravo njemi Jezuš; sin tvoj živé. I ver-vao je on i cela hiža njegovoga.

Razgled po domovini.

Dr. Schaubach vpokojeni. Bivši veliki župan mariborske oblasti i okrožni inšpektor dr. Fr. Schaubach je upokojeni. Takših uradnikov kak je bio dr. Schaubach je malo. Vsaki, ki je meo z njim opravek, ga ohrani v najbolšem spomini.

Moski pes prevrno čoln s tremi osebami. Te dni so se vračali z dela domo iz Aleksandrova trije delavci. Pelali so se s čunom. Bili so približno na pol poti med Krkom i Aleksandrovim, kda se je čun naednok prevrno. Vsi trije so spadnoli v morje. V naslednjem hipi so opazili morskoga psa, ki se je za nekaj trenutkov pognao v globočino za rečmi, ki so spadnole iz čuna i so zavolo svoje žmeče kapale proti dne. Morski pes je priplavo ob strani čuna i ga z orjaškim zamahom svojega ogromnoga repa prevrno. Sreča, da so bili trije veči mornarje i so ohranili prisotnost duha. Za nekaj časa so opazili ribiški čun, šteroga so avizirali s kričanjem, na štero jih je vzeo na krov. Po pripovedavanji delavcov je bio morski pes dugi 10 metrov.

Strašna smrt 14 letnoga dečka. 14 letni Razim Mangapič, ki se bavi z odavanjem peska za čiščenje posode, je na Trčivodi pri Sarajevi napunjavo svoj žakeo s peskom. Naednok pa se je nad njim zrušila nad 300 kg težka plast peska, ki je bio zavolo zadnjega deževja i snega precu razrahljan. Dečko je zgübo prisotnost duha, ar se je najhitrej prestrašo silnoga ropota, i ne pravočasno odskočo. Peščena plast ga je pokopala pod sebe i njemi potrla glavo i prsni koš, tak da je bio na mesti mrtev.

Vlak odrezo kravi glavo. Pri posestniki i krčmari Draksleri v Laborah pri Šmartnem je večkrat nastano nekši živinski trgovec v štali vekšo ali menšo čredo živine, štero odava na senjaj. Meo je tudi svojega pastera. Kda je paster preminoči petek popoldne paso krave na Drakslerovom travniku, je premalo pazo na nje, tak da so vujšle po bregi navzdol na železniško štreko. Medtem je pri-leto vlak. Krave so se prestrašile i bežale po štreki naprej. Edna pa je

zaostala i od straha skočila med dva vagona, šteriva stajo potlačila na tla i so njoj potačl odrezali glavo. Čida je krava, se še ne ve, ar trgovca ne bilo tam. Paster se izgovarja, da ne mogo pazlivo paziti, ar ga je bolo zob.

Iz sveta.

Novi preoceanski polet. Ameriška letalca Herndon i Pangborn sta startala v zalivi Sabuširo na Japonskem za polet prek tihoga oceana do Seattlea v Zedinjenih državaj, po mogočnosti pa bodeta skušala prekositi rekord v dugočasnom poletu, ki ga ma Amerikanec Borman po poletu iz New Yorka v Carigrad. — Če se letalcem nakanenje posreči, prime-ta milijonsko nagrado, ki jo je za polet brez pristanka prek Tihoga oceana razpisao japonski list „Asahi“.

Obed za poltretji dinar. V Berlini so odprli šest lokalov, kde dobi brezposelni obed za 18 pfenigov. Lokali so izredno čisti i stoli v njih so prestreti z belimi prtii. Kak hitro dobi brezposelni delo, more plačati za obed 40 do 50 pfenigov.

Svetovni avtomobilizem. Po poročili ameriškega trgovskega urada je bilo v začetki leta 1931. 35,800.000 motorni vozil i to: 30 milijonov osebnih avtomobilov, pet i po milijona tovornih avtomobilov i 300.000 autobusov. Vklüb splošnoj gospodarskoj krizi je število motornih vozil na sveti za 700.000 vekše kak lani, Leta 1930. so izdelali nad štiri milijone motornih vozil. Največ utomobilov majo Zdrüžene države Severne Amerike, najmre 26,7000.00. Francija ji ma podrügi milijon, Anglija 1,300.000, Kanada 1,200.000, Nemčija 700.000, Avstralija 600.000, Argentina 400.000, Italija 300.000, Brazilija 200.000, Španija 190.000.

Lopovski kodiš. Na pariških vulicaj je skoro vsaki poznao nekšega kodiša, pohabljenoga mladoga moža, ki je vzbüdo splošno usmilenje, ar so vsi mislili, da je bio v voni, tak pohabljen. Vnogi lüdje so držali za svojo dužnost, da njemi vsaki den darüjejo. Če ravno po dnevi ne bilo tak nesrečnoga, kak te kodiš, pa ponoči ne bilo vekšega lupma i lopova od njega. Kak hitro se je zmračilo, je mož nekak po čüdnom „ozdravo“. Ferois — tak se imenüje — ne bio več nesrečen i ne več vzbüjao usmilenja. Od svojega siromaštva, štero je kazao po dnevi, je obdržao samo več sto frankov, štere njemi je prinesla njegova pohabljenost. Da pozabi na

dnevne bolečine, je vsako noč pio po vseh nočni lokalaj šampanjec kak vodo. Ferois je bio razvzdani, veseli i daroviten, vendar pa ne nikdar darüvao sirmakom, ki so ponoči odavali cvetlice ali popevali razne pesmi, ne ednoga franka. Bio je nezavüpliv, ar je sam od sebe znao, kak neštetni kodišje norijo lüdi. Tak je to šlo mesece i leta. Kak hitro se je zorilo, je veseljak premino, da se znova pojavi kak najbolje pohabljeni človek. Neki policijski agent je že dugo časa sumio toga kodiša i ga je strogo nadzorüvao. Sezna je v njem odkrio veseljaka nočnih lokalov, kde je veselo pio šampanjec. Ednok ga je prijao i odpelao na policijo. Tam so hitro ugotovili, da je navaden švindlar i zdaj bo meo priliko, da de si premišlavao, kak bo kesnej slüžo krüh z poštenim delom brez šampanca v nočnih lokalih.

Nesrečna tragedija bivšoga mehanika. V nekšem hoteli v Velikoj Kaniži so najšli mrtvoga 23 letnoga Ivana Gabora Kovača, njegovo zaročenko Ireno Trenčeni pa mirajočo. Zagiftala sta se morfijom. Mlada ženska, štero so pripelali v bolnico je povedala, da je Kovač par dni prvle stopo iz mehaniške slüžbe, da bi se oženo z njov. Ar pa oba nesta mog

la dobiti nikšega dela, sta sklenola iz straha pred siromaštvom, da izvršita samomor.

Ženska moda obogatila varaš. Glavni hasek od denešnje mode ženskih kršćakov iz časov casarice Evgenije ma amerikansko mestece Danbury. To mestece je glavno središče amerikanske produkcije ženskih kršćakov i v njem se izdela 85% vseh ženskih kršćakov v Ameriki. Zavolo nove mode ma mesto pune roke dela i tresti fabrik dela noč i den, po 24 vür, ar trbe vsakši den napraviti 10 jezero kršćakov. Delavske plače so se jako zvišale i v štirih tjednaj je mesto dobilo za nove kršćake poldrügi milijon dolarov. Sodijo, da bo to trpelo celo zimo. Kak poročajo listi, so mestni lüdje sklenili te blagoslov proslaviti s tem, da bodo sredi mesta postavili casarici Evgeniji spomenik.

— **6 človeških žrtev od ognja.** Pri Ostrovi na Poljskom je v noči na 30. septembra v nekšoj hiši vün vdarogen, ki se je hitro razširo i preseneto hišne prebivalce sredi spanja. Prvle kak so prišli gasilci na lice mesta, je hiša že popunoma zgorela. Pet članska družina trgovca Rynkla je najšla smrt v plamenih. Tüdi nekši rüdar, ki je stanüvao v hiši, je zgo-

ro. Zgorelo je tüdi telo 7 letnoga deteta družine Rynkel, ki je pred tistim dnevom mrlo i ležalo v drügoj hiši na mrtveškom odri.

Napad na predsedniškiva kandidata v Chile. Na vlaki, s šterim sta se pelala oba kandidata za predsednika v Chile dr. Montero i dr. Alessandri, je bila oddana cela salva strelöv. Dr. Alessandri i več potnikov je bilo lahko ranjenih. Sodijo, da je bio napad naperjeni na dr. Montera, ki je znani kak zagriženi nasprotnik komunizma. Policija napadalcov dozday šče ne mogla izslediti.

Cela ves zarubljena. V vesi Holzhelm pri Neussu ob Reni je sodni žekucar zarubo skoro vse imanje 250 družin, ki tvorijo prebivalstvo vesi. Ednomi je bila doj stavlena hiša, drügomi živina, tretjemi zemla itd. Odaja je določena na 12 oktober.

VINO

Prvovrstno čisto kapelsko vino se dobi po ceni 5, 6 in 8 Din i mošt za Din 4 liter (v toj ceni je že trošarina zaračunana) od 5 litrov naprej

v vili **HARTNER** v M. Soboti.

Pant. Romanov—Kranjec Ignac:

Štetje otrok.

(Zgodba iz nove Rusije.)

Po štetju živine, ki so jo po tem delu odpeljali v klavnice, so spet prišli neki močje v vas, sklicali kmete in jim obrazložili, da morajo napraviti seznam vseh otrok, še negodnih za šolo.

Kmetje so se spogledali, kakor so stali v šoli, ki je bila temna in zakajena, kakor kuhinja.

„Kaj pa to? Otroke popisati?“

„Da“, so rekli prišli, „seznam o njih napraviti.“

„Pfuj hudič!“

„Saj nas bodo še poklali s svojimi novimi odredbami!“

Vsi so se gledali nemirno.

„Zadnjič so se spravili nad živino, zdaj pa deco hočejo odvesti.“

„Ja, ja! Ljudje, zdaj nam hočejo deco odvzeti“, se je nekdo ponorčeval iz množice.

Tujci, ki so se bavili s svojimi papirji, niso odgovorili.

„Saj ni ravno rečeno, da nam jo odvzamejo.“

„Tako, zdaj bomo pa začeli“, je rekel eden od prišlih, vzel polo papirja z mize in jim je čital.

Vsi so stali molče in so se zgrinjali v gosto trumo pred njim, kakor da bi se bali, da jim kaj ne uide iz prečitanege.

„... pod petimi leti posebej in pod sedmimi spet posebej. Drugih pa ni treba zapisati. Ste razumeli?“

Vsi so molčali.

„Sicer pa bomo šli po hišah in tam zapisavali, ker sicer, vrag vedi, kaj bomo vse zapisali, česar nihče ne bi razumel. Torej napovem, da se zapisovanje začne.“

„Toda“, je začel trgovec, član občinskega odbora, „oprostite, da vprašam, zakaj je to potrebno?“

„Za statistične in pedagoške namene, pozneje bodo prišle dalnje odredbe“, je rekel človek s papirji, ne da bi se ozrl po trgovcu, zbiral papirje na mizi, kakor župan, ki bi pravkar bil razglasil kak odlok, proti kateremu ni ugovora.

„Spet pridejo in odvedejo... Le kdaj bo tega konec!“

„Zdaj lahko odidete in napravite v red otroke!“

Ko so kmetice prišle iz šole, so bežale po volnikih s tako prepadenimi obrazi, da so kmetje, ki so se vozili na kolih, svoje konje ustavljali, prestrašeno gledali okoli, prav tako kakor če bi bilo plat zvoná.

„Čisto sem nora in ne vem, kaj bi z njim začela“, se je slišal ženski glas iz neke koč.

„Ja — saj se nikoli ne ve, odkod koga ugriznejo.“

Ni še prešlo pet minut, ko so kmetice z dolispuščenimi robci stekle v hiše in koč, nato zopet iz njih noseč pod pazduhami nekaj, kakor obleko, rešeno pred ognjem. In iz hiš je sililo pridušeno kričanje in vpitje otrok.

„Zdaj prihajajo!“

Ženske so prihajale iz konopelj na njivah, se postavljale pred duri, pridrževale sapo in čakale komisijo.

Ko je prišla komisija — z njo tudi trgovec, — razpostavila papirje na mizo v hiši in hotela zapisavati, se je pokazalo, da pri hiši ni dece. Tudi pri drugih hišah ni bilo enega samega otroka. Ponekod, pa zelo redko, so našli večjo deco, po 12 ali 13 let staro.

„Kako, da tu nima nihče dece?“

„Kako bi preživljali deco? Najprej je bila vojna, potem pa...“

„Toda kdo kriči tam nekje...“

„To je pri sosedovih, očka!“

„Smešno: nihče v vasi nima dece, odkod torej to kričanje?“

„Mogoče so iz druge vasi sem prišli, očka.“ (Dalje.)

NOVO! Senzacija za Mursko **NOVO!**
Soboto in okolico!

MENAŽERIJA

z živimi divjimi živalmi iz raznih predelov sveta.

Zoološki šator se nahaja v **MURSKI SOBOTI** na glavnem trgu.

Otvoreni bode od 8. do 12. oktobra. — Vstopnina za osebo 5 Din., za otroke i vojnike 3 Din.

Opozarjamo šolske upravitelje iz okolišev, da pripeljejo otroke, ker je zelo poučnega. Če pride cela šola je polovična cena.

Tu navedemo samo nekatere živali in sicer: Enogrbe Deve (kamile), Dikobraza, brazilskega Agutia, 4 ruski volki, 2 egiptanska orla 98 let stara, Lavalala kralja vseh živali, sedaj ulovljenega Nilskega krokodila, velika žival Carica Zmija in še mnogo raznih živali, katere nemoremo tu navesti zaradi pomanjkanja prostora.

S enim je tudi najmodernejši RINGLŠPIL s motornim pogonom.

Priporoča se za čim večji obisk
A. VAŠATA.

Pošta upravništva.

Gjorek Franc, Martjancl.

Naročnina je za letos v celoti plačana. Najlepša hvala za trūd. 56 Din. poštnine od kalendarov pa plačate te, kda dobite kalendare. Čeke dobite z Novinami, tak smo javili v tiskarno. 18. okt. itak pridete v Martinišče i si vse potrebno pogučimo. Naši dečki so mesto Mar. Lista Novine popravili. Tak je nastala pomota. So bili skregani i mislimo, da bodo odsehmao bole pazili. **Nepodpisana pisma.** Uprava včasih dobi nepodpisana pisma. Zadnjič nekše z tak velikimi črkami pisano, kak oreh. Nemo je prečteli, ar se držimo že večkrat naglašenoga principa: nepodpisana pisma se ne prečtejo, vsaki ma pošteno ime, naj je vüpa podpisati. Če nešče, ka bi se zvedlo, naj to v pismi omeni, ali podpisati se vsaki mora. **Bencik Janoš, Ptuj.** Novine stanejo 30 Din. M. List 15 Din. na posamezni naslov. Zato se je terjalo 5 Din. 40 Din. je pa vpe-lanih. **Kühar Franc St. Denis.** Naročnino sprejeli, kalendar dobite, ali molitvenih knjig „Hodi k Oltarskomi Svestvi“ nega več. **Ozvatič Ivan, Tišina.** Ozvatič Alojz ma naročene Novine. Plačao je za nje januara 23. Din. 15. Zato se je zdaj, kda ide leto konci, opomeno, naj plača pali 15 Din. Dobili smo pa 30 Din. Zakaj je

te višek i od Vas poslanih 4 Din? Dajte nam odgovor. **Zelko Franc, Tešanovci.** Višek obrnoli za podporo dobrega tiska. Bog plačaj! **St. V. Lj.** Z 30 Din. so samo Novine plačane, ar hodijo na posamezen naslov. **Husar Franc, Pusta Kozjak.** Peneze sprejeli. Hvala. **Pečič Alojz, Drobtinci.** Na Marijin fond z zahvalnostjov sprejeli 15 Dinarov. **Hinko Škalič, Bergedam.** Naročnino i dar za deco z zahvalnostjov sprejeli. Prav mate, dosta bi mi lahko dosegnoli, če bi bar z malimi dari dobre namene podpirali.

Za smeh.

„Kožar je včeraj trdo, da sva miva dva dvojnika.“

„Nemogoče! Prvič, kda ga srečam, njemi dam za vüha!“

„Ja to sem tüdi jaz napravo.“

**

Pazlivo sta poslušala mladoženec i sneha plebanoša, kda njima je pred ženitvov predgao. Kda pa je prišeo do mesta: „... bodi vsikdar povsedi, kamakoli de šo“, je sneha vsa prestrašena pitala: „Ali morem to zaistino delati — on je dimnikar“.

**

Dober odgovor. Kandidat medicine se nahaja pred izpitom pri jako strogom profesori. Samo to pitanje: „Štera sredstva posebno pospešujejo znojenje?“ Kandidat imenuje vsa poznana sredstva za znojenje.

„Ka bi pa napravili“, pita nadalje strogi profesor, „če vsa ta sredstva ne bi pomala?“ Hitro pomisli dijak, ki je že sam ves moker od znoja: „K Vam bi ga poslao na izpit, gospod profesor.“

PRODAJA KONJOV.

Pri veleposestvi v GORNJI LENDAVI sta dva para dobrih voznih konjev na prodajo.

NAZNANILO.

Naznanjam poštvovanomi občinstvi, da zgotavljam te faleše šparhete. Tüdi mam vu vsakoj velikosti gotove, šteri se lahko taki prevzemejo.

DOBRO DELO! CENE ZMERNE!

KOFJAČ FRANC ključavničar

M. Sobota Lendavska cesta 36.

Lepe železne i kamene nagrobne spomenike

odava po niskoj ceni

NEMECZ JANEZ

trgovina železa in strojev
MURSKA SOBOTA.

Izšla je

Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za prestopno leto 1932,

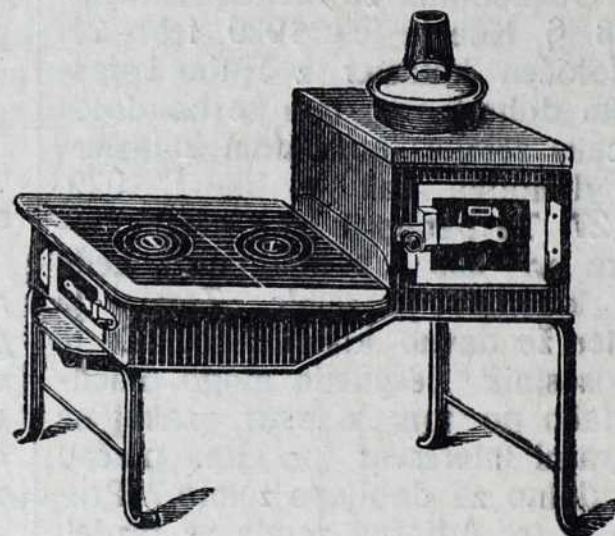
ki ima 366 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski kalendar, ki je bio že od naši pradedov najbolje upoštevan i je šče dnes najbolje obražtan.

V „Veliki Pratici“ najdeš vse, ka človik potrebüje vsaki den: Katoliški kalendar z nebeskimi, sunčnimi, mesečnimi, vremenskimi i dnevnimi znamenji; — sunčne i mesečne mrke; — mesečne spremembe; — poštno določbe za Jugoslavijo; — lestvice za koleke, za pobotnice, küpne pogodbe i račune; — konzulate tüjih držav v Ljubljani i Zagrebi; — vse senje na Kranjskom, Koroškom, Štajerskom, Prekmurji, Medžimurji i v Julijski Benečiji; — pregled na konci brejosti živine; — popis vseh važnih domači i tüji dogodkov v pretekлом leti; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih i odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih nüca kmet i žena v hiši. — Cena 5 Din.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh vekših trgovinaj i se lahko naroči tüdi pismeno pri založniki:

tiskarni **J. Blasnika nasl. d. d.**
v Ljubljani.



Za naše male.

Pri mrtvaškem odri.

Kleči sirota Marinka pri mrtvaškem odri, kleči i žalostne so njene oči.

„Mama, zakaj pa je očka mro!“

Bledi i nemi, z ostro zarezanimi gubami na čeli, žutimi kolobarji pod očmi i spačenim smehom na vüstaj leži tam — v čarnej trügi. Njegovi prsti se krčevito oklepajo lese-noga križa . . .

Skloni se mati k siroti Marinki i jo narahlo poboža po licaj:

„To je duga, žalostna zgodba. Premala si šče, da bi jo razmila. Zapomni si samo to, da je ne vekše nesreče za takšo mater, kak sem jaz i takšo deklino, kak si ti, če oča hodi v slabo družbo i zapravla tam čas, zdravje i peneze. Kda boš vekša, se spomni mojih reči — i razmila boš. Vstani zdaj! Pogrebci prihajajo.“

Marinka stane, si zakrije z dlanjov obraz i pritajeno zaihti. Temna groza sega v njeno dūšo.

S težkimi stopaji prihajajo pogrebci. Vgašajo sveče, odstranjüjejo vence i zabijajo pokrov na škrinji.

Marinka stoji poleg matere i gleda. Srce se krči obema. V materinih očaj se zaiskri težka skrb za bodočnost, v Marinkinih očaj drhti pritajen strah . . .

Še nekaj trdih vdarcov s kladi-vom po lesi — i škrinja je zabita.

Demon Alkohol — rüšilec družinske sreče — se neviden i neslišen

skloni nad mrtvim, siroto Marinko i njeno mamu i se zmagoslavno zareži:

„Tri žrtve na eden mah!“

Detetova molitev.

Gospodne,
Grešno dete Tvoje
Ponizno Te moli,
Da njemi pomoreš
V toj skuznoj dolini;
I da Ti vodiš
Njegovo barko.

Skromna Anica.

Anica je bila v istini jako skromna deklina.

Ednoga dneva jo je mama poslala v trgovino po razna živila.

Kda njoj je trgovec vse v redi izmero i vzeo peneze, je prijazno pravo:

„No, ar si tak pridna punčka, ti dam edno prgiščo dateljev. Vzemi si jih sama!“

Anica si je obliznila vüsta i poželjivo pobožala datelje z očmi. Ali ne stopila k njim i tüdi ne jih vzela...

„No, no, samo vzemi!“ jo je prigovarjao trgovec, kda je vido njeno obotavljanje.

„Prosim, dajte mi jih raj vi!“ se je Anica slednjič ojunačila.

„Zakaj pa?“ se je začüdo trgovec.

„Zato, ar so vaše roke vekše od mojih . . .“ se je odrezala „skromna“ Anica.

de po cenaj. V prvi razred se vzemejo tiste njive, travniki, ogradi i sadovnjaki, šteri so po katastri spadali v prvi i drügi razred.

V drügi razred se vzemejo njive, travniki, sadovnjaki i ogradije, šteri so v starom katastri spadali v tretji i štrti razred.

V tretji razred se vzemejo tiste njive, travniki, sadovnjaki i ogradije, šteri so spadali v starom katastri v peti i šesti razred.

V štrti razred se vzemejo tiste njive, travniki (senožeti) ogradi i sadovnjaki, šteri so v starom katastri spadali v sedmi i osmi razred.

Cena se etak določi za prvi razred: Stari katasterski dohodek drügoga razreda se povnoži stošestdesetkrat. V dinaraj je to cena za prvorazredno agrarno zemlo. Cena za drügi razred je 20% menša, kak prvoga razreda. Cena za tretji razred pali 20% menša od drügoga razreda. Cena za štrti razred je pol menje, kak je cena tretjega razreda.

To teliko pomeni, ka če je cena prvoga razreda 2500 Din, te je cena drügoga razreda 2000 Din, tretjega 1600 Din, štrtoga pa 800 Din.

V kratkom po katastri naznamo za vsaki srez ceno, kakšo do plačüvali naši člani. Zato naj si vsaki spravi Novine, ar jako važne reči pridejo na vrsto.

Za Medjimurje pripomnimo, ka tam se bode čisti katasterski dohodek povekšavao 200 krat. Zato če je prvovrstne zemle cena 3500 Din, nikaj več ne plačajo za zemlo, kak mi v Slov. Krajini. Cena se samo te povekša, kda je katasterski dohodek vekši od naše zemle.

Velika zmaga. Zadruga je začela klati, kak smo že večkrat naznanili i kole šče zmirom za svoje člane. Sovražnikov ma dosta. Ali ka ona mara za sovražnike, da dobro dela lüdem!? Od tistih mao, ka je zadruga začela klati i meso falej tržiti, kak se je indri tržilo, je *cena mesa povsod spadnola*. Vidite dragi zadrugari i vsi pošteni lüdje, to smo ravno šteli. Zadruga je kazač za cene. Zato njej morejo biti zahvalni vsi, so njeni člani ali pa ne. Ona posredno vsem pomaga, zato jo morejo vsi poštvati i biti za njo. Pred leti je bio cukar 16 Din pa celo 18 Din dragi po kg. Zadruga je naročila en vagon i ga začela odavati po 14 Din. Ka je prišlo z toga? Cena je povsod spadnola na 14 Din. Zadruga je lani začela svojim članom odavati slatino. Indri je bila 2 Din 50 par, zadruga jo je davala za 2 Din. i na velko naročitev še falej. Tak dava i letos. I prišla je pali zmaga. Cena slatine, čeravno tržec plača prometno dačo, je spadnola na ceno agrarne zadruge. Ne jezeri, nego vnogi desetjezeri je s tem prjhranjeno za naše lüdstvo. Zato prosi zadruga vse dobro misleče lüdi, naj veliko nalogo zadruge i njene velike zaslüge za siromaški narod v toj velikoj gospodarskoj krizi, kda je vsaki dinar velika vrednost, povsodi povdarjajo i jo priporočajo.

Vodstvo Agrarne zadruge
v Črensovcih.

AMATERJE POZOR!

Fotografski aparati
i vse fotografske potrebsčine se dobijo
po jako niskoj ceni
v trgovini s paperom



HANN IZIDOR-a v M. Soboti.

Rešitev vgank.

1. Glad.
2. Vapno.
3. Sv. Jožef, kda ma v roki žago.
4. Pevski zbor.
5. V Albaniji.

AGRARNE ZADEVE

Razlaga agrarnoga zakona. Odškodnina za razdeljeno zemljo. 28. §. Kde je leta 1929. febr. 27. bio določen kataster z čistim katasterskim dohodkom, tam se bo določila cena zemlje po čistom katasterskom dohodki, kak je bio l. 1929. febr. 27. Te paragraf jako svetlo pove, ka pri nas i v Medjimurji nede nikše klasifikacije zemle. Zemlo je kataster že davno klasificirao. Če je veleposestnik desetletja mogo plačüvati dačo po tom katastri, zakaj ne bi agrarni interesent po tom plačao odškodnino za dobljeno zemlo? Pravično je to. Agrarna zemla se razdeli v štiri razrede. *Njive, travniki, ogradi i sadovnjaki*: se delijo na štiri razre-

ŠTEFAN LAZAR:

S STRELOV i PLINOM.

Brinkley ga je bodrilno gledao.

— Vkujte jo v verige, zgrabite jo, zaprite jo v ječo, naravnajte jo i jo prisilite, da izstopi iz stare zakonitosti i da živi po vašoj voli. Ar plinske molekule živijo! Majo preteklost, sedanost, bodočnost. Preteklost sega do zibeli ustvarjenja, sedanost meji v življenje veselstva, bodočnost pa se skriva v nepoznatih obrazcih nevidnih izprememb. Ali verjete to?

— Verjem . . . I tudi verjem, da ma molekula zavest, veliko i strahotno zavest. Kak umetnik je bio, ki je iz diha i kovine: iz vibracij treslajov ustvarilo veselje življenja!

— I vi zdaj štete prekrižati račune toga velkoga Umetnika! — se je smejao Brinkley. — Glej, glej . . .

Overton se je za trenutek zmedel.

— Kak bi prekrižao? — je odgovorilo zmagoslavno. — Ve molekula ostane, samo mojoj voli se ukloni. To ne bi prevrglo svetovnega reda, samo reguliralo bi ga, ne bi ga skvarilo, nego spopunilo . . .

— Dragi sinko, — je kimao starec, — miseo, štera vrta v vašoj glavi, je ne vaša . . .

— Nego čidna?

— Miseo tistoga velkoga Umetnika . . .

— Naj bo — se je vmešao v borbo Overton. — Ali te velki Umetnik šče mogoče ravno potom mene zboljšati svoje remekdelo. Naj bo! Miseo, da bi naklono razteznost, naj bo miseo Stvaritelja sveta. A znate, ka povem, gospod profesor? Telo stvarnika narave je neskončna materija i duša je titranje, žarek, miseo, ki nese v mrtvo materijo življenje. To je Bog! I jaz sem mogoče misleč i plameneč odlomek božoga razuma . . .

Brinkley je obtihno nad njegovov rečjov.

— Trdi govor, — je pravo mirno. Pravimo, da je resničen. Ali povejte, što je stvorilo materijo?

— Sama od sebe je . . .

— Omne vivum e vivo = vse živo je iz živoga. Omnis cellulosa = vsakša stanica je iz stanice. Što je stvorilo prvo stanico?

— Nastala je potom medsebojnoga vpliva anorganskih snovi . . .

— I što je stvorilo neorganske snovi? — se je smejao prizanesljivo profesor. — Vidite, mladi prijateo, jaz sem bio svojčas ravnotak, potom pa sem pomali prišeo na to, da sto obrazcov sem, sto obrazcov ta, Boga ne bom iskao, ar ga itak vidim . . .

Overton se ne šteo prepirati.

— Tudi jaz ga vidim . . .

— V kom ga vidite? — je zapičo v njega ostre oči.

— V Alicinom smehi . . . — se je uslužno priklono.

— V njenoj duši je tudi navzoči, — se je očinsko nasmehno.

— Da bi samo že napočil den zaroke.

— Pride. Do tistoga časa pa moramo delati. Overton, glejte, nekšo slutnjo mam. Včasih se bojim . . .

— Koga, g. profesor?

— Spomnite se Mutsuhito Dsaina, kda je odišao. Nikoli ne pozabim njegovoga temnoga, pretečoga pogleda! Bistroumnost tistoga človeka je strahotna . . .

— Siromaški dečko! Skoro se mi smili. Ka pa je šteo te mali, žuti vrag? Smešno . . .

Brinkley ga je resno pogledno.

— Overton, on je velikan. Eden najvećkih talentov naše dobe. Pomislite, če bi postavio svojo ustvarjajočo moć v službu japanskoga militarizma . . . Ka bi bilo?

— Nikaj, — je zamahno Overton. — Amerika ma takše gospodarske moći i momente, ki jo delajo nepremagljivo.

— Japonska se skrivoma oborožuje.

— Amerika tudi ne zaostane za njov.

— Japonska stremi za svetovnim gospodarstvom . . .

— Lehko pride kakoli! Zvezdnata zastava Zedinjenih držav zmagoslavno plapolala nad vsemi vihermi . . .

— Japonska nas že dugo opazuje. Bitka je neizogibna.

— Znam.

— I se ne bojite toga?

— Čütim premoć belokožca . . .

— Jaz ne čütim te premoći, odkar poznam Mutsuhito Dsainovo bistroumnost. Mogoće je, da še majo mnogo takših Mutsuhito Dsainov!

— Strahopetna zalega, brez nravnosti i duše. Telesno-duševno degenerirane svinje. Zaničujem jih . . .

Brinkley je stepo glavo.

— Jaz jih visiko cenim. Vervajte mi, da bo sledilo angleškomi svetovnomi gospodstvu japansko . . .

— Ka pa slovanstvo? Ka pa germanstvo?

— Anglija jih preživi. Anglijo zruši Japonska . . .

Te bo Anglija že kolonija Japonske!

— Nikdar! — se je razvnel Overton.

— Bog daj, — je vzdihno Brinkley. — No, kak smo z zarokov?

— Prišestno nedelo . . .

Brinkley se je zamislo.

— Srećen bi bio, če bi prvle končali z delom . . .

— Ne morem je ujeti, skriva se pred menov v nekšoj neznanjoj formuli — je sklonio Overton glavo.

— Ne vem . . .

— Jaz znam, — se je smejao Brinkley. — Overton, ali naj podam miseo?

Overton se je začüdo.

— Nemogoće! Tudi sam previdim, da je nemogoće . . . Kak bi mogeo vladati pline? S kem? A s kem?

Brinkley je obrisao očale.

— Z magnetičnim valom, — je odgovorilo mirno. Overton je skoro okameno.

IX.

— Ajaki! — je zvala Breskev. — Hitro! Gospodi je slabo . . .

Zvonček je izpüstila kitaro i prestrašena gledala mater. Breskev je vsa prestrašena stopicala.

— Nesem njemi pošto, pospravlam sobo, gospod čte velke novine, ki prihajajo iz Amerike, i naednok vzklikne: Joj — zgrabi se za srce i se zgrüdi na preprogo. Beži!

Dekla je skočila gori i je hitro strgala na stran papirnate stene. Pri vrataj laboratorija je obstanola i prislüškovala.

Vse tiho . . .

Bombažasto zaveso je potegnola na stran i je pogledala notri. Mutsuhito Dsain je bio sklüčeni na beloj preprogi, obe dlani je pritiskavao na obraz i je bolestno jećao.

Deklina je vstopila.

— Gospod, — njemi je pokleknola k nogam — ka ti je?

(Dale.)

Gospodarstvo.

Banska uprava drinske banovine išče semensko žito.

Vabijo se posestniki, ki bi jo meli na razpolago, da hitro pošlejo poročilo o količini i ceni sreskomi načelstvi v Murskoj Soboti.

Pojasnilo k sadni razstavi v Ptuj.

Na mnoga vprašanja radi vožnje po železnici daje pojasnilo razstavni odbor za I. banov. sadno razstavo in sadni sejem v Ptuj, da je generalna direkcija drž. železnic z odlokom od 16. sept. 1931 br. 75144/43 dovolila polovično vožnjo po jugoslovenskih železnicah in sicer za vse vlake razun S. O. E. na ta način, da si kupi dotičnik, ki namerava obiskati razstavo in sadni sejem v Ptuj, pri odhodni stanici celi vozni listek do Ptuja, katerega pa pri izstopu v Ptuj ne odda, temveč ga obdrži za brezplačni povratek nazaj, seveda si mora na razstavi od razstavnega odbora dobiti potrdilo, da je razstavo posetil, kajti le s tem potrdilom velja prvotni vozni listek za brezplačni povratek. Polovična vožnja je dovoljena v času od 9. do 17. oktobra 1931. Enako je tudi znižana tarifa del II., odsek B XIII. za blago, ki se pošlje na razstavo.

Dalje se nam poroča, da bo ves čas razstave obratovala v Ptuj najnovejša in po modernih principih urejena tovarna za sadne in grozdne sokove Jos Orniga. Ta tovarna, ki je menda enake vrste še ni v naši državi, bo stavljena na vpogled vsem obiskovalcem razstave brezplačno, na razstavi sami pa bodo razstavljeni sadni sokovi te tovarne ter v okrepčevalnici za poskušnjo na razpolago-seveda proti plačilu. Ptuj, ki je vinski in sadni centrum, je postal obenem tudi centrum za sadne in grozdne sokove.

Na dan otvoritve razstave dne 11. oktobra bo v Ptuj tudi sadjarski shod popoldne ob 15 uri v Narodnem domu. Na tem občnem zboru se bodo obravnavala zelo važna vprašanja v sadjarstvu, ki bodo velikega pomena za bodočnost.

Na razstavi bo mogoče videti sadni izbor vseh srezov Dravske banovine ter pakovano sadje po zahtevah svetovne trgovine.

Zvužgano vüme. Večkrat se pripeti, da se kravi vüme zvužge. To se zgodi v slučajih, če se iz vümena ne podoji vse mleko, ali če mleko naglo pride, ali če se vime rani. Več-

krat pozroči zvužganje tudi nekša gift-na živalca. Zvužganje vümena je za kravo veliko mantrača, zato trbe taki začnoti z vračenjom. Zvužgano vüme se mora s kakšim prtom gorzvezati, da ne visi. Za cecke se napravijo lük-nje. Vüme trbe nato do šestkrat na den podojiti do zadnje kaple, da mleko vümena ne bi še bole razpenjalo. Kravo trbe slabše krmiti, da de mela telko mleka. Priporoča se za takšo kravo topla sol.

Boj sadnim škodlivcom. Sadna letina je v velkoj meri od toga odvisna, kak gospodarje v jesen skrbi za sadno drevje. Kem več skrbi posvečuje sadjerejec drevji, tem vekši hasek njemi drevje prinese. V jesen je glavna naloga sadjerejca, da sadno drevje občuva pred raznimi škodlivci, ki se v jesen spravijo v krone drevja, tam znesejo svoje beličice, iz šterih se zvalijo najhüši sovražniki sadnoga drevja. Pred sadnimi škodlivci, ki nemajo peroti, nego morajo po stebli splezti do krone, se drevo obrani z *leplivimi pojasi* (pasovi). S takšim pojansom trbe meseca oktobra obdati vse sadno drevje. Leplivi pojas se napravi iz močnoga pergamentnoga papira. Okoli dreva se priveže do 20 cm. široki pojas iz takšega pergamenta. Te pojas se nato namaže s takšim lepilom (keljom), ki se ne da dolsprati i ostane dugo leplivo (dugo lovi). Na leplivom pojasi ostane vsaka stvarca, tak tudi sadni škodlivci. Do krone nemrejo priti i tak se drevo obrani mladoga zaroda teh sovražnikov.

Tržne cene.

Penezi: USA dolar Din. —, Canadski dolar Din. —, Austrijski šiling Din. —, Francuski frank Din. —, Talijanska lira D —, Pengö D —, Marka —, Urugvajski peso Din. —, Argentinski peso Din. —.

Živina: biki, jünci i telice Din. 4—6, (jako debeli Din. 7), krave Din. 3—4, teoci Din. 8—9, svinje Din. 9.

Zrnje: pšenica Din. 160, žito Din. 160, oves Din. 160, kukorca Din. 160, krumpli Din. 65, ajdina Din. 180, proso Din. 180, lenovo seme Din. 250, grah črešnj. Din. 200, mešani Din. 150.

KMETIJSKA ŠOLA v Rakičani

küpi 10 košov čebel. Ponüdbe z navedbov cene je poslati na upravo šole.

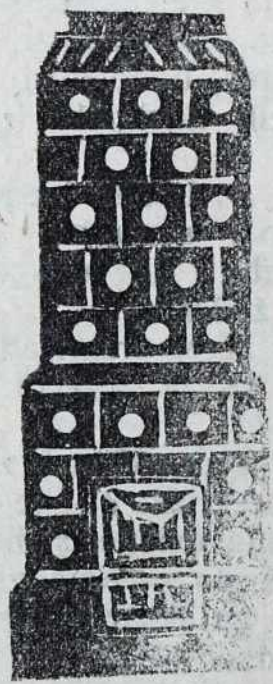
Dober leder.

Što šče ne ve, da je samo dober leder fal? Slab leder je dragi! Fal i dober leder pa vsigdar dobite pri

ŠKAFAR JOŽEFI v Beltincih.

ZABELO dobite vsikdar najugodnejše v trgovini
F. SENČAR LJUTOMER.

PRVA STALNA



najvekša i najfalejša

zaloga z

zidanimi pečmi

i ploščami

za štedilnike

(Kachel für Sparherd)

raznovrstne kvalitete v

velikoj izbiri

se nahajajo

v trgovini galanterije i železnine

GUSTAV DITTRICH-a
v MURSKOJ SOBOTI.



HALO! HALO!

KAJ JE NOVEGA?

Naznanjam c. občinstvu ter g. čevljarjem, da sem vsled gospodarske krize ter z ozirom na pomanjkanje denarja znižal cene vsakovrstnega usnja kakor tudi čevljarskih potrebščin.

Prosim c. občinstvo, da preje, ko si bi nabavilo usnje za zimo, se potruži v mojo trgovino, da se bode te lahko prepičali, da dobite pri meni najboljše in najcenejše usnje.

S spoštovanjem: 2

Bartanič Geza trgovec z usnjem
v Dolnji Lendavi, Glavna ulica števil. 75, poleg cerkve v lastni hiši.

MLINARI!

MLINARSKE KAMLE garant. kakovosti MLINSKA SITA svileni i vuneni I a REMENJE za pogon, „PRIMA“ vosek za remenje GURTE, PEHARČKE i ml. klepce ino vse ostale mlinske potrebščine nüdi najceneje:

BRCAR & Comp. - Ljubljana

1 Kolodvorska 35.

Znižane cene! Zahtevajte ponüdbe.